

An aerial photograph of a large, forested island in a calm lake. The island is covered in dense green trees. The water is still, reflecting the sky. In the background, there are more forested hills under a soft, hazy sky with a hint of sunset or sunrise. The overall mood is peaceful and natural.

Luonnollista loistoa

Sysmän kunnan ehkäisevän työn raportti 1/2024-5/2025

Ehkäisevä työ lyhyesti

- Ehkäisevä työ kuuluu lain mukaan kunnalle. *Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015)*
- Sysmässä lain mukaiseksi toimielimeksi on nimitetty kunnan hyvinvointivaliokunta.
- Hyvinvointivaliokunnan tehtävänä on huolehtia, että kunnassa seurataan ja kootaan tietoa päihdetilanteesta, raportoidaan päihdeoloista sekä mahdollistaa ehkäisevän työn tekeminen. Hyvinvointivaliokunnan tehtävänä on myös esittää ja edistää ehkäisevän päihdetyön toimia.

Hyvinvointivaliokunta

- pj. Heli Vuorensola, varajäsen Eeva Onninen
- vpj. Nette Rimpioja, varajäsen Hannu Juhola
- Reetta Ukkonen, varajäsen Juho Hopeasaari
- Pekka Palm, varajäsen Kyösti Piippo
- Eeva Harju, varajäsen Mia Tommola
- Jesse Hildén, varajäsen Tuula Nieminen
- Esa Einonen, varajäsen Jouni Nurmela

Seudullinen yhteistyö

- Päijät-Hämeen ehkäisevän työn toimintasuunnitelma on vuosille 2021-2025
- Alueellinen ehkäisevän työn palvelulupaus:
 - Meillä saa puhua
 - Ehkäisemme syrjäytymistä
 - Huomioimme läheiset
 - Vahvistamme minäpystyvyyttä
 - Meillä ehkäisevä työ kuuluu kaikille
- Pete Sysmä on mukana laajemmassa, maakuntatasoisessa Pete-toiminnassa ja Sysmän ehkäisevän työn koordinaattori osallistuu Päijät-Hämeen hyvinvointialueen ehkäisevän työn koordinaattorin järjestämiin seudullisiin yhteistyökokouksiin.

Pete Sysmä

- Ehkäisevää työtä Sysmässä tekee moniammatillinen työryhmä, Pete Sysmä.
- Pete Sysmä kokoontui vuonna 2024 yhteensä neljä kertaa ja alkuvuodesta 2025 kahdesti.
- Ehkäisevän työn koordinaattori organisoii ryhmän toimintaa.
- Kunnan ehkäisevän työn koordinaattorina toimii Marika Virman.
- Pete Sysmä osallistuu erilaisten tahojen järjestämiin tapahtumiin, järjestää tapahtumia ja kampanjoita sekä pitää näkyvillä ehkäisevän työn sanomaa Sysmässä.
- Pete Sysmä laati tavoitteet ilmiöpöytä -työskentelyllä vuosille 2024-2026.

SYSMÄN KUNNAN EHKÄISEVÄN TYÖN SUUNNITELMA 2024-2026

TAVOITE

Sysmän kunnan
asukkaat ovat
enemmän läsnä
toistensa elämässä.

Tieto vahvistuu

Lapset/nuoret:

Vapeinfot,
mediakasvatus

Työikäiset ja
vanhemmat

Kotaillat,
vanhempainillat,
vanhempien nuokku

Ikäihmiset

Viestintä eri kanavissa

Tuki vahvistuu

Lapset/nuoret

Varhaiskasvatuksen ja
koulun tuki, viestintä,
ammattilaisten
koulutus

Työikäiset ja
vanhemmat

vertaistuki

Ikäihmiset

Ystävätoiminnan
koordinointi

Keinot vahvistuu

Lapset/nuoret

Tunnetaidot,
harrastukset

Työikäiset ja
vanhemmat

Harrastukset,
mieleinen tekeminen,
vapaa-ajantoiminnot

Ikäihmiset

Päivätoiminnan
käynnistämisen
selvittäminen,
harrastukset,
sosiaalisetkontaktit

Mittarit: päihdetilannekysely,
kouluterveyskysely ja luokkien mitä kuuluu-
kyselyt , ryhmiin ja tapahtumiin osallistujien
määrä, tavoitetut kohderyhmät

Tavoitteisiin vastaaminen ehkäisevän työn toimilla

- Erilaisilla ehkäisevän työn toimilla on pyritty lisäämään Sysmässä yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Kolmen vuoden tavoitteena on, että sysmäläiset olisivat enemmän läsnä toistensa elämässä. Tähän tavoitteeseen pääsyyn olemme nähneet avainasemassa tiedon, tuen ja keinojen vahvistumisen.
- Vuoden 2024 painopiste on ollut tiedon vahvistuminen ja vuoden 2025 painopiste on tuen vahvistuminen.

Varhaiskasvatus

- Varhaiskasvatuksessa on tunnekasvatusta mm. pienten lasten kiusaamisen ehkäisyn PIKI-toimintamallin avulla.
Varhaiskasvatuksessa kiinnitetään erityistä huomiota lasten arjen selviytymisen taitoihin.
- Päiväkoti Syke on tehnyt yhteistyötä Terveystalon ja kolmannen sektorin kanssa mm. perheiden iltapäivä-tapahtumalla.

Yhteiskoulu

- Luokkien vanhempainillat
- Kodin ja koulun päivä yhteistyössä vanhempainyhdistyksen kanssa
- Erilaiset liikunta- ja teemapäivät
- Poliisin oppitunteja kaikille luokka-asteille
- Liikenneturvan virtuaalioppitunti yläkoululle
- HUBU-päihdekasvatustunnit

Koulunuorisotyöntekijä

- Vuoden 2025 alusta Sysmässä on aloittanut kokoaikainen koulunuorisotyöntekijä.
- Koulunuorisotyön tavoitteena on **lisätä yhteisöllisyyttä** Sysmän yhtenäiskoulussa. Koulunuorisotyöntekijä järjestää välituntitoimintaa kaikenikäisille, pitää teemapäiviä ja -oppitunteja, sekä pienryhmätoimintaa, on mukana tukioppilas- ja oppilaskuntatoiminnassa. Lisäksi vastataan koululta nousevaan tarpeeseen pitämällä esimerkiksi kaveritaitotunteja tai puhumalla luokassa tietystä teemasta tai ilmiöstä, kuten päihteistä tai vaikka kesätöistä.
- Koulunuorisotyöntekijä tavoittaa kaikki Sysmän yhteiskoulua käyvät lapset ja nuoret.
- Ala- että yläkoulun oppilaita osallistuu **välituntitoimintaan** yhteensä noin 60 viikossa. Yhteisöllisyyttä tukevan toiminnan lisäksi koulunuorisotyöntekijä tekee **yksilöohjausta** tavaten keskimäärin noin 3 nuorta viikossa koulupäivien aikana.
- Koulunuorisotyöntekijä ja koulukuraattori ovat luoneet Sysmän yhtenäiskouluun oppituntipaketin, **hyvinvoinnin oppitunnit**. Oppituntien teemat ovat ryhmäytyminen ja kaveritaidot, itsetuntemus ja tunteet, hyvinvointi arjessa sekä katse tulevaisuuteen.

Nuorisopalvelut ja Harrastamisen suomen malli

- Kevät kaudella 2024 käynnissä oli 7 Harrastamisen Sysmän mallin kerhoa: kolme uintikerhoa, kaksi kokkikerhoa, Minecraft -etäkerho, näytelmäkerho.
- Syksyllä 2024 Harrastamisen Sysmän mallin kerhoja käynnistyi 8: kaksi uintikerhoa, liikuntakerho, Minecraft -etäkerho, luovakerho, näytelmäkerho ja kaksi kokkikerhoa.
- Pikkunuokku oli avoinna 3.-5. -luokkalaisille kaksi kertaa viikossa kevätkaudella yhteensä 33 kertaa, syyskaudella yhteensä 26 kertaa.
- Nuokku oli avoinna 6. -luokkalaisille ja sitä vanhemmille nuorille kaksi kertaa viikossa, kevätkaudella yhteensä 31 kertaa, syyskaudella yhteensä 27 kertaa.
- Nuorisotila työskentelyssä on tehty yhteistyötä mm. vanhempainyhdistyksen ja Sysmän sisun kanssa.
- Nuorisovaltuusto kokoontui kaikkiaan 9 kertaa vuonna 2024
- Nuorisovaltuuston ja kunnanvaltuutettujen yhteistapaamiset

Nostoja toiminnasta

- Peli-ilta tapahtuma 15.1.2024 ja 28.1.2025
- Maksuttomia elokuvaelämyksiä Sysmän kinossa
- Nuorisotoimen teemapäivät, päiväleirit ja retket
- Vuosittaiset nuorten hygieni- ja anniskelupassikoulutukset
- Uusi liikuntapuisto ja pump track sekä niiden avajaiset
- Joulupolku
- Ystävätoiminnan koordinointi
- Aktiivinen vanhus- ja vammaisneuvosto
- Kaksi asiointimatkaa Heinola poliisiasemalle 2024
- Varttuneen väen kesäpäivä

Lakisääteisiä tehtäviä

- Olkkari kokoontui 24 kertaa vuoden 2024 aikana kerran viikossa
- Vuoden 2025 alusta käynnistyi nuorten monialainen yhteispalvelu ohjaamo sekä kunnan infopäivystys.
- Työllisyyspalveluiden siirtyminen kuntiin vuoden 2025 alusta.
- KOTO-uudistuksen myötä kunnassa lakisääteiset palvelut saatavilla. (matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalvelut)
- Etsivällä nuorisotyöntekijällä on ollut asiakkuudessa 23 nuorta vuonna 2024.

Yhteenveto

- Sysmässä on ehkäisevän työn rakenteet kunnossa ja se on taannut meille laadukkaan ehkäisevää työn tekemisen
- Sysmässä ehkäisevää työtä tehdään yhdessä, moniammatillisesti
- Kolmannen sektorin toimijat ovat meillä aktiivisia ehkäisevän työn tekijöitä